

עפ 4203/24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 4203/24

לפני: כבוד השופט בדימוס יוסף אלרון
כבוד השופט אלכס שטיין
כבוד השופט חאלד כבוב

המערער: פלוני
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר
שבע ב-ת"פ 54468-07-21 מיום 15.4.2024
שניתן על ידי השופט י' עדן
ט"ו אלול התשפ"ה (8.9.2025)
בשם המערער: עו"ד מיכאל עירוני; עו"ד אורי רינצקי
בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון
בשם שירות המבחן: עו"ס סיון קוריס

פסק-דין

השופט בדימוס יוסף אלרון:

1. הערעור שלפנינו מופנה כלפי גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט י' עדן) ב-ת"פ 54468-07-21 מיום 15.4.2024, בגדרו נגזר על המערער עונש של 18 חודשי מאסר בפועל.
2. עונש זה הוטל על המערער לאחר שהורשע, לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשלוש עבירות של מעשה מגונה בקטין שטרם מלאו לו 16 שנים שלא בהסכמתו לפי סעיפים 348(ב), 345(ב)(1) ו-345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

תמצית כתב האישום המתוקן

3. כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, ד"כ קטין יליד שנת 2013 (להלן: ד"כ); א"פ קטין יליד שנת

2013 (להלן: א"פ); ו-צ"נ קטין בן כ-10 שנים במועד הרלוונטי לכתב האישום (להלן: צ"נ) למדו בבית-ספר תלמוד תורה שבקרבתו נמצא בית-כנסת (להלן: בית-הכנסת). לשלושת הקטינים לא הייתה היכרות עם המערער.

ביום 11.6.2021, סמוך לשעה 7:30, המערער הגיע לאזור בית-הספר ובית-הכנסת, ומשהבחין שלמקום מגיעים קטינים נשאר והמתין בו.

סמוך לשעה 7:46, המערער ניגש אל צ"נ, ובאופן שאינו ידוע למשיבה הוביל אותו לבוא אחריו ולהיכנס למבואת בית-הכנסת. שם, הניח את ידו על כתפו של הקטין, ולאחר מכן הוביל אותו לחדר קרוב למבואה. בהגיעם לחדר, המערער נשק על לחיו של הקטין ללא הסכמתו ולשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. לאחר מכן, הקטין יצא מהחדר אל המבואה בריצה ונמלט מבית-הכנסת (להלן: האירוע הראשון).

לאחר האירוע המתואר לעיל, סמוך לשעה 7:56, בקרבת בית-הספר, המערער ניגש אל א"פ ושאל אותו היכן נמצא בית-הכנסת. הקטין הלך בעקבות המערער, הראה לו את בית-הכנסת ונכנס אחריו למבואה. המערער הובילו לחדר הסמוך למבואה והשניים יצאו ממנו לאחר זמן קצר. אז, המערער הוביל את הקטין לעבר יציאת בית-הכנסת, תוך שהוא מחבק אותו בכתפו וצובט בלחיו ללא הסכמתו ולשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים (להלן: האירוע השני).

האירוע השלישי בכתב האישום המתוקן, מתייחס לפגיעה מינית ב-ד"כ שהיה בדרכו לבית-הספר. כמתואר, סמוך לשעה 8:03, המערער ניגש אל ד"כ ושכנע אותו, בדרך שאינה ידועה במדויק למשיבה, לבוא עמו לבית-הכנסת. זה האחרון התלווה למערער והשניים נכנסו לבית-הכנסת. שם, המערער התיר את חגורת חליפתו ונכנס עם הקטין לתוך תא השירותים של בית-הכנסת. בעודם בתא, המערער הפשיל את מכנסיו ותחתוניו של הקטין עד לברכיו, נעמד מאחוריו, אחז בידו באיבר המין של הקטין, מישש את ישבנו ובכך הכאיב לו, והכל ללא הסמכתו ולשם גירוי סיפוק או ביזוי מיניים (להלן: האירוע השלישי).

עיקרי גזר דינו של בית המשפט המחוזי

4. כאמור, המערער הורשע בעבירות שיוחסו לו על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש. בגזר דינו, בית המשפט המחוזי עמד על הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של המערער, תוך שהדגיש את חומרתן של עבירות מין המבוצעות כלפי קטינים. ביחס לאירועים הראשון והשני המפורטים בכתב האישום המתוקן, נקבע כי מעשיו של המערער פגעו בערכים המוגנים ב"רף בינוני". באשר לאירוע השלישי, נקבע כי מעשיו פגעו בערכים אלה ב"רף גבוה". בבחינת

נסיבות ביצוע העבירות צוין, בין היתר, כי המערער ביצע את מעשיו במקום מבטחם של הקטינים תוך ניצול גילם הצעיר. לנוכח האמור, ולאחר בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער הוא בין 4 ל-6 שנות מאסר בפועל.

בגדרי המתחם, בית המשפט המחוזי שקל לקולה את הודאת המערער והבעת החרטה על מעשיו, היותו נעדר עבר פלילי וכן את גילו הצעיר. מנגד, התייחס לחומרה לשיקולי הרתעת הרבים והיחיד. לבסוף, נקבע כי לנוכח הליך השיקום המשמעותי שעבר המערער יש לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם.

בשקלול האמור, בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 18 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר מותנה לבל יעבור עבירת מין מסוג פשע, למשך 3 שנים; ופיצוי כספי שישולם לכל אחד מנפגעי העבירה באופן הבא: 50,000 ש"ח לקטין ד"כ; 10,000 ש"ח לקטין צ"נ; ו-10,000 ש"ח לקטין א"פ.

תמצית טענות הצדדים בערעור

5. לטענת המערער, העונש שנגזר עליו מחמיר עמו יתר על המידה. נטען, בין היתר, כי מעשיו המפורטים באירועים הראשון והשני נמצאים ב"רף התחתון" של עבירות המין. כמו כן, נטען כי לא ניתן משקל מספק להודאתו שניתנה בשלבי ההליך המוקדמים; היעדר עבר פלילי לחובתו; גילו הצעיר; ונסיבות חייו. המערער הוסיף וטען כי ניתן משקל מוגבל ולא מספק להליך שיקומו, וכי היה מקום לקבל את המלצות שירות המבחן החיוביות בעניינו שלפיהן יש להורות על המשך טיפולו השיקומי. לעמדת באי-כוחו, יש להסתפק בעונש מאסר בפועל שירוצה במסגרת של עבודות שירות.

6. מנגד, המשיבה טענה כי אין להתערב בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, וכי בצדק הושת על המערער עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. נטען, כי על אף הליך השיקום שעבר המערער, חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם שמורה לנסיבות יוצאות דופן; כי הערכת המסוכנות בעניינו של המערער מצביעה על מסוכנות בינונית-נמוכה; וכי אין בתסקיר שירות המבחן כדי להצביע על "גרגסיה" בהליך שיקומו כתוצאה מהשתתפות עונש מאסר בפועל.

דיון והכרעה

7. כלל הוא כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם העונש שנגזר חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת או כאשר נפלה טעות מהותית ובולטת בגזר הדין (עפ"ג 42248-03-25 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.7.2025)). עניינו של המערער, אשר

ממילא בית המשפט המחוזי מצא לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם בגין מעשיו, אינו נמנה עם מקרים אלה.

8. כתב האישום המתוקן מתאר סדרת מעשים מגונים אשר המערער ביצע בשלושה קטינים תוך זמן קצר. מעשים אלו בוצעו בילדים בגילאי 7-10, תוך ניצול גילם הצעיר ותמימותם, כל זאת בסמוך לבית-ספרם. כפי שניתן לצפות, מעשים קשים אלו הותירו, למרבה הצער, את חותמם על נפגעי העבירה. כך, תסקיר נפגע העבירה ד"כ, אשר היה בן 7 שנים בלבד ביום ביצוע העבירה, מלמד היטב על ההשלכות הקשות של מעשי המערער. במסגרת תסקיר זה תוארו מצוקותיו הנפשיות הרבות ובכללן סימפטומים של פוסט-טראומה.

9. ואכן, בית משפט זה שב וחזר על החומרה הרבה הגלומה בעבירות מין בכלל, ובעבירות מין המבוצעות כלפי קטינים בפרט. חומרתם של מעשים אלו "נעוצה בניצול הבוטה של חולשת הקטינים ותמימותם, ובפגיעה הקשה בנפשם של הקטינים - פגיעה שעלולה להותיר צלקות שלא תימחינה גם בחלוף שנים" (ע"פ 4618/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.10.2023)). ככלל, ננקטת מדיניות ענישה ממשית ומרתיעה, הכוללת השתת עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא (ע"פ 4795/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (7.2.2022)). גם המחוקק אמר את דברו באשר לחומרת המעשים, כפי שבא לידי ביטוי בסעיף 355 לחוק הקובע כי על המורשעים בעבירות אלו יחול "עונש מזערי" אשר לא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו (ראו: ע"פ 1024/24 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (21.7.2025)). בחירת המחוקק לקבוע עונש מזערי, באופן חריג, מהווה גילוי דעת מובהק ביחס לחומרה שראוי לייחס לעבירות אלה, ולצורך בענישה מוחשית מאחורי סורג ובריא בגין הרשעה בהן (ע"פ 1024/24 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (21.7.2025)).

מובן אפוא כי מעשיו של המערער, בראי מכלול נסיבותיהם, נמנים עם המקרים המצדיקים השתת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא.

10. בענייננו, בית המשפט המחוזי אמנם השית על המערער עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא, אך זאת תוך שמצא לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם באופן משמעותי ביותר. לאחר שנקבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל-6 שנות מאסר בפועל, הוטל על המערער כאמור עונש של 18 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא בלבד. חריגה זו נעשתה משיקולי שיקום, בהתאם לסמכות בית המשפט לפי סעיף 40ד(א) לחוק.

בעצם חריגה זו, לא כל שכן בהינתן מידת החריגה, המערער זכה להקלה משמעותית בעונשו. שיקולי

שיקום - כבודם במקומם מונח. בכל זאת, לא רק ששיקולי שיקום אינם "חזות הכל", הם אינם העיקרון המנחה בענישה - שהרי הבכורה בשיקולי הענישה (במקרה של ענישת בגיר) שמורה לעיקרון ההלימה כקבוע במפורש בסעיף 40ב לחוק. אסור כי תקוצר תקופת מאסרו של העבריין באופן המחליש שיקולי הרתעה כללית ואישית ומעוות את התכליות המוסריות של הדין הפלילי (ע"פ 4802/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 34 לחוות דעתו של חברי, השופט א' שטיין (29.1.2019)). בעיקר, אסור כי עונשו של העבריין יוקל ויפחת באופן שבו יישחק ויעלם הקשר המתחייב בין חומרת המעשה, נסיבותיו, מידת אשמו של הנאשם ומידת העונש המוטל עליו.

11. במקרה שלפנינו, לא רק שיקולי שיקום ניצבו בליבת גזירת העונש, עת בית המשפט המחוזי הוסיף ונתן משקל ממשי לנסיבותיו האישיות המקלות של המערער, ובהן הודאתו והבעת החרטה על מעשיו; היעדר עבר פלילי לחובתו; וגילו הצעיר. משכך נעשה, כל אלו אינן מצדיקות הקלה נוספת בעונשו. אף לא למותר לציין את חוות-דעת המרכז להערכת מסוכנות, בה הוגדרה מסוכנותו של המערער כ"בינונית-נמוכה". מכלל טעמים אלו איני רואה לאמץ את המלצת שירות המבחן בדבר עונשו של המערער. המלצה זו נועדה לסייע לבית המשפט לגזור את דינו של נאשם. חשובה ככל שהיא, לא רק שאין חובה לאמצה, אלא שבית המשפט מחויב לשים לנגד עיניו את מכלול היבטי הענישה ובראשם ההיבט הציבורי.

12. לבסוף, מטבע הדברים, כאשר מוגש ערעור נאשם על חומרת עונשו הטיעונים לקולה ממוקדים במערער עצמו ובו בלבד - ובכלל זה נסיבותיו האישיות, הליך השיקום שיתכן כי עבר, הפגיעה שתגרם לו עקב ריצוי עונשו וכן הלאה. עם זאת, חובתנו היא לשים במוקד גם שיקולים נוספים - הפגיעה באינטרס הציבורי בכללותו, הצורך להגן על אזרחים תמימים (ובהם ילדים) ואת הנזק שנגרם לקורבנות העבירה - אשר במקרה שלפנינו הם ילדים צעירים אשר איתרע מזלם להיקלע לדרכו של המערער באותו יום. אשוב ואציין את חובתנו לראות אף את עניינם של הקורבנות נפגעי העבירה, במקרה דנן תלמידי תלמוד תורה רכים בשנים. לא ייתכן כי מי שארב לילדים בבוקרו של יום כמשחר לטרף לשם מילוי גחמותיו המיניות, ירצה עונש כה מקל כפי שמתבקש כי נקבע; נהפוך הוא. עליו לרצות עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

13. לנוכח כל האמור, העונש שנגזר על המערער רחוק מלהחמיר עמו, לא כל שכן יתר על המידה. משכך, אציע לחבריי כי נדחה את הערעור.

יוסף אלרון
שופט בדימוס

עמוד 5

השופט אלכס שטיין:

אני מסכים.

אלכס שטיין
שופט

השופט חאלד כבוב:

אני מסכים.

חאלד כבוב
שופט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט בדימוס יוסף אלרון.

המערער יתייצב לתחילת ריצוי עונש המאסר ביום 30.11.2025 בשעה 10:00 בימ"ר דקל, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. עליו לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 074-7831077 או 074-7831078.

ניתן היום, ה' חשוון תשפ"ו (27 אוקטובר 2025).

חאלד כבוב
שופט

אלכס שטיין
שופט

יוסף אלרון
שופט בדימוס